

Olsztyn, 17 kwietnia 2025 r.

Wydział Kontroli
WK-III.421.2.3.2025

Szanowna Pani
Aneta Wawer
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Prostkach
ul. 1 Maja 44B
19-335 Prostki

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w **Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Prostkach** ul. 1 Maja 44 B, 19-335 Prostki (REGON: 511-45-22-29; NIP:848-16-70-935).

W okresie objętym kontrolą wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Prostkach nadzorowała **Pani Aneta Wawer**, która pełni funkcję Kierownika jednostki kontrolowanej od 13 grudnia 2010 roku.

(dowód: akta kontroli: 10, 13)

Kontrolę przeprowadził kontroler:

- **Paulina Sigiel** – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, delegatura w Ełku;
- legitymacja służbowa nr 1/2025 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 28 lutego 2025 roku nr FK-IV.0030.108.2025 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Prostkach.

(dowód: akta kontroli: 4)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 17 marca 2025 roku do 25 marca 2025 roku. Odnotowana została pod pozycją 1/2025 w książce kontroli prowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Gminy w Prostkach.

(dowód: akta kontroli: 14)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a

pozostałe czynności w delegaturze Urzędu w Ełku, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w pierwszym dniu kontroli, w trakcie którego okazano upoważnienie do kontroli oraz legitymację służbowe kontrolera. Poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Kontrola zakończona została spotkaniem z Kierownikiem, w czasie którego kontroler przekazał wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformował o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy WK-III.431.2.3.2025.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie: zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczenia rodzicielskiego, zasiłku pielęgnacyjnego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego oraz realizowania ustawowych zadań dotyczących opłacania składki emerytalno-rentowej i zdrowotnej za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy i zadań ustawowych z tym związanych;

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres zasiłkowy 2023/2024 (od 1 listopada 2023 roku do 31 października 2024 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 428) w związku z art. 20 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 323 ze zm.) – *zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych*.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prostkach w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych za kwartał IV 2022 oraz kwartał I, II i III 2023 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie od 1 listopada 2023 roku do 31 października 2024 roku z dotacji Wojewody na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach

rodzinnych na świadczenia objęte zakresem kontroli przeznaczono **3.497.517,21 zł** , w tym na:

- Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami - kwotę **726.490,49 zł (6.678 świadczeń)**;
- Świadczenie pielęgnacyjne - kwotę **2.269.560,90 zł (790 świadczeń)**
- Specjalny zasiłek opiekuńczy – kwotę **0,00 zł (0 świadczeń)**
- Zasiłek pielęgnacyjny – kwotę **361.100,32 zł (1.673 świadczenia)**
- Świadczenie rodzicielskie – kwotę **123.365,50 zł (151 świadczeń)**
- Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – **17.000,00 (17 świadczeń)**.

2. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów. Wójt Gminy Prostki - na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502 ze środków własnych przeznaczył w: IV kwartale 2023 roku oraz w okresie od I do III kwartału 2024 roku kwotę **115.296,29 zł**.

(dowód: akta kontroli: 26)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Prostki liczy ok. 6.900 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych jest Wójt Gminy Prostki. Zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prostkach. W kontrolowanej jednostce decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy tj. przez Wójta Gminy Prostki.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prostkach wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu nadanego Uchwałą Nr XXXVIII.236.2017 Rady Gminy Prostki z dnia 11 kwietnia 2017 roku. Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli *Statut* jednostki kontrolowanej – między innymi - stanowił, że „(...) § 6 Ośrodek realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych.”

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka – na dzień rozpoczęcia kontroli - określał *Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej*

w Prostkach wprowadzony Zarządzeniem Nr 2.2017 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prostkach z dnia 2 maja 2017 roku. Po dokonanej analizie tego dokumentu kontroler stwierdził, że obowiązujący *Regulamin Organizacyjny* był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 8, 11, 17)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prostkach był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą. Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą, zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych realizowane były przez jednego pracownika, który

bezpośrednio podlegał Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prostkach. Kierownik oraz pracownik zajmujący się realizacją kontrolowanych zadań posiadał aktualny zakres czynności oraz upoważnienia udzielone przez Wójta Gminy Prostki - niezbędne do prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych a także podpisywania w tych sprawach decyzji. Upoważnienia ważne były w okresie objętym kontrolą jak również w dniu kontroli. Zadania te wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie świadczeń rodzinnych.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prostkach realizował zadania wynikające ze Statutu, Regulaminu organizacyjnego oraz upoważnień wydanych przez organ właściwy.

W okresie objętym kontrolą pracownik realizujący kontrolowane zadania uczestniczył w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych mu zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały podpisany przez Kierownika jednostki kontrolowanej wykaz oraz przedstawione kontrolerowi certyfikaty.

(dowód: akta kontroli 9, 12, 21, 22)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prostkach mieści się pod adresem: ul. 1 Maja 44 B, 19-335 Prostki w budynku Urzędu Gminy. Realizacja zadań objętych kontrolą odbywa się w pomieszczeniu na parterze budynku o powierzchni ok. 15 m². Stanowisko pracy osoby realizującej zadania objęte kontrolą wyposażone jest w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe, w pokoju jest miejsce dla interesantów. W budynku Ośrodka nie występują bariery architektoniczne dla osób z niepełnosprawnościami. Akta spraw gromadzone są w teczkach osobowych, opisanych imieniem i nazwiskiem oraz adresem. Teczki wpięte są w segregatory w porządku alfabetycznym. Następnie są przechowywane w zamykanych na klucz szafach biurowych ustawionych w pomieszczeniu zajmowanym przez pracownika realizującego zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Kontrolerowi okazano umowę na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych zawartą z INFO-R (program Amazis). Ustalono, że w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Prostkach pracownik merytoryczny posługiwał się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: 15, 18, 19, 20)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prostkach wynika, że w okresie objętym kontrolą nie wpłynęła żadna skarga dotycząca świadczeń rodzinnych.

(dowód: akta kontroli: 16)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Z przedstawionych kontrolerom materiałów wynika, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prostkach prowadził **280** postępowań administracyjnych dotyczących rozpatrywania przyjętych wniosków o przyznanie świadczeń

w sprawie ustalenia uprawnień do pobierania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczenia rodzicielskiego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, zasiłku pielęgnacyjnego oraz świadczenia pielęgnacyjnego zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych, w tym:

- **204** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami (w tym: wydano 40 decyzji odmownych);
- **9** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia rodzicielskiego (brak było decyzji odmownych);
- **17** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (w tym: wydano 1 decyzję odmowną);
- **29** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego (brak było decyzji odmownych);
- **21** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego (w tym: wydano 9 decyzji odmownych);
- **brak było postępowań** administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego (brak decyzji odmownych).

W okresie objętym kontrolą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Prostkach prowadzono 11 postępowań związanych z ustalaniem nienależnie pobranych świadczeń i żądaniem ich zwrotu.

W okresie objętym kontrolą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Prostkach prowadzono 1 postępowań w sprawie rozłożenia kwoty zobowiązań na raty oraz

1 postępowanie w sprawie umorzenia nienależnie pobranych świadczeń.

Ponadto wpłynęło 9 odwołań dotyczących świadczenia pielęgnacyjnego, z tego: 2 sprawy zostały utrzymane w mocy, 7 spraw zostało uchylonych i w tych sprawach organ drugiej instancji orzekł co do istoty sprawy.

W czasie prowadzonych działań kontrolnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Prostkach skontrolowano akta **22** losowo wybranych spraw, w których łącznie prowadzono **25 postępowań administracyjnych** - zakończonych wydaniem decyzji - związanych z realizacją zadań objętych kontrolą.

Losowy dobór próby badawczej dokonany został spośród wszystkich postępowań administracyjnych prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prostkach w okresie objętym kontrolą – z zakresu zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczenia rodzicielskiego, zasiłku pielęgnacyjnego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczenia pielęgnacyjnego.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.

(dowód: akta kontroli: 23-32)

VI. Kontroli i analizie poddano:

- **10 spraw** związanych z zasiłkiem rodzinnym, w których prowadzono **12 postępowań administracyjnych**, w tym:

- **8** postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami,
- **2** postępowań zakończonych wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego,
- **1** postępowanie zakończone wydaniem decyzji uchylającej prawo do świadczeń,
- **1** postępowanie zakończone wydaniem decyzji ustalającej nienależnie pobrane świadczenia.

(dowód: akta kontroli: 24, 30, 31)

- **3 sprawy** związane z zasiłkiem pielęgnacyjnym, w którym prowadzono **3 postępowania administracyjne**, w tym:
 - **3** postępowań zakończonych wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do zasiłku pielęgnacyjnego.

(dowód: akta kontroli: 24, 28)

- **3 sprawy** związane ze świadczeniem rodzicielskim, w którym prowadzono **4 postępowania administracyjne**, w tym
 - **3** postępowań zakończonych wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do świadczenia rodzicielskiego,
 - **1** postępowanie zakończone wydaniem decyzji zmieniające prawo do świadczeń.

(dowód: akta kontroli: 24, 27)

- **3 sprawy** związane z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia się dziecka, w których prowadzono **3 postępowania administracyjne**, w tym:
 - **2** postępowań zakończonych wydaniem decyzji ustalającej uprawnienia do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
 - **1** postępowanie zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

(dowód: akta kontroli: 24, 32)

- **3 sprawy** związane ze świadczeniem pielęgnacyjnym, w których prowadzono **3 postępowania administracyjne**, w tym:
 - **2** postępowań zakończonych wydaniem decyzji ustalającej uprawnienia do świadczenia pielęgnacyjnego,
 - **1** postępowanie zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.

(dowód: akta kontroli: 24, 29)

VII. Realizacja ustawowych zadań związanych z opłacaniem składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.

Kontroli i analizie poddano akta 2 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy – w zakresie opłacania składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za te osoby oraz realizacji zadań ustawowych przez płatnika składek.

Analizą objęto dokumentację z miesiąca lipca 2024 roku oraz września 2024 roku.

(dowód: akta kontroli: 35-40)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny realizacji zadań objętych kontrolą, w tym prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowanej do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolerów próby badawczej.

VIII. Ustalone uchybienia

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

- **uchybień, które nie miały wpływu na kontrolowaną działalność, tj.**

1. W **8 przypadkach**, co stanowiło **ok. 32 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (25) – brak było w pouczeniu decyzji przyznającej zasiłki rodzinne, informacji wynikającej z art. 7 ustawy o świadczeniach rodzinnych (wskazania kiedy zasiłek rodzinny nie przysługuje).

(dowód: akta kontroli: 31)

dotyczy decyzji:

ŚR.5420.20302.03.2024; ŚR.5420.19913.10.2023; ŚR.5420.19978.11.2023;
ŚR.5420.19936.11.2023; ŚR.5420.19967.11.2023; ŚR.5420.19922.10.2023;
ŚR.5420.19964.11.2023; ŚR.5420.19991.11.2023.

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli – nie skutkowało negatywnie dla żadnej

ze stron prowadzonych postępowań, jednakże może skutkować powstaniem nienależnie pobranych świadczeń i żądaniem ich zwrotu.

2. W **4 przypadkach**, co stanowiło **ok. 16 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (25), przed wydaniem decyzji administracyjnych nie informowano strony postępowania o toczącym się postępowaniu w sprawie wydania decyzji niezgodnej z żądaniem strony. Zgodnie z art. 79a § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego w postępowaniu wszczętym na żądanie strony, informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, organ administracji publicznej jest obowiązany do wskazania przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony.

(dowód: akta kontroli: 30)

dotyczy decyzji:

ŚR.5420.19974.11.2023; ŚR.5420.20052.11.2023; ŚR.5423.20283.03.2024;
ŚR.5422.20142.12.2023.

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli – nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań.

Przyczyną powstania uchybień jest niewystarczający nadzór Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prostkach nad realizacją zadań w okresie objętym kontrolą.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i ocenę wnoszę o:

- 1/ Uzupełnienie pouczeń decyzji przyznającej zasiłki rodzinne, o informację wynikającą z art. 7 ustawy o świadczeniach rodzinnych (wskazania kiedy zasiłek rodzinny nie przysługuje).
- 2/ Bezwzględne stosowanie procedur wynikających z art. 79 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego w zakresie odmowy prawa do świadczeń.

Proszę Panią o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie **14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia**, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

W związku z tym, iż nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Radosław Król**

Do wiadomości:

1. Rafał Wilczewski – Wójt Gminy Prostki